

Bijlage 2: Stand van zaken gewijzigde Wsob¹

1 Wetttekst gewijzigde Wsob

De opbrengsten van de internetconsultatie zijn verwerkt. De [aangepaste wettekst](#) is aangeboden aan de Raad van State. Die versie van de wettekst is daarmee openbaar geworden. De Raad van State zal bepalen of een tweede internetconsultatie nodig is. Als de Raad van State akkoord is, gaat de wet naar de Tweede Kamer. Verwachte ingangsdatum van de wet is nu 1 januari 2027.

De meest relevante wijzigingen zijn:

1.1 Zorgplicht gemeenten

De zorgplicht van gemeenten bestaat nog altijd uit twee onderdelen: het in stand houden van een bibliotheek en het opstellen van een meerjarenbeleidsplan.

In stand houden bibliotheek

Het oorspronkelijke voorstel benoemde dat er minimaal één bibliotheekvestiging moest zijn met een fysieke collectie. De vestiging moest een minimum aantal uur open zijn, bemenst door professionele medewerkers. Die urennorm is in dit voorstel verdwenen. De memorie van toelichting geeft aan dat meer is gezocht naar een kwalitatieve beschrijving dan een kwantitatieve. Het gaat om een aanbod van bibliotheekvoorzieningen binnen redelijke afstand en daarbij minimaal één bibliotheekvoorziening die de vijf wettelijke functies uitvoert, een fysieke collectie heeft en over een professionele personeelsbezetting beschikt. Waar in het vorige voorstel nog werd gesproken over een aanvullende AMvB, is die er nu uit. Er komt dus geen nadere aanwijzing hoe bibliotheekwerk eruit moet zien.

‘Mede in stand houden’, goed nieuws voor kleine gemeenten

Gemeenten die nu nog geen bibliotheekvoorziening binnen de gemeentegrens hebben maar wel bijdragen aan een voorziening die voldoende nabij is, voldoen ook aan de zorgplicht. In de memorie van toelichting heet dat 'mede in stand houden'. De gemeente Rozendaal (GLD) bijvoorbeeld draagt bij aan de Zoomerij. Inwoners maken gebruik van de nabijgelegen bibliotheek in Velp.

Meerjarenplan

De gemeente moet samen met de bibliotheek een meerjarenplan opstellen. Dit meerjarenplan moet binnen een jaar na publicatie van de wet klaar zijn. Hoe dat meerjarenplan eruit moet zien, geeft de memorie van toelichting al kort aan. Daar staat het volgende:

'Van gemeenten en de openbare lichamen wordt verwacht dat zij na overleg met de lokale bibliotheek in een meerjarenplan beschrijven op welke manier zij invulling geven aan de zorgplicht. Het plan onderbouwt de lokale keuzen in het bibliotheekbeleid. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere eisen aan de inhoud van het meerjarenplan worden gesteld. Daarbij kan gedacht worden aan onderwerpen als de omvang, de dichtheid en samenstelling van de bevolking, de lokale maatschappelijke opgaven, hoe de gemeente invulling geeft aan de zorgplicht en rekening houdt met de positie van de bibliotheek te midden van andere

¹ Deze bijlage is mede, maar niet volledig gebaseerd op dit [blog van Mark Deckers](#)

sociaal-culturele voorzieningen en het onderwijs.'

Het ministerie werkt nu aan een AmvB met een nadere invulling van de eisen die aan het meerjarenbeleidsplan worden gesteld.

De zorgplicht is dus veel kwalitatiever van aard geworden en de invulling rond het meerjarenplan lijkt sterk op de vorige tekst die in omloop was.

1.2 De Bibliotheek op School (dBoS)

Er is nu ook een artikel opgenomen (8a) waarin de inzet voor leesbevordering in het onderwijs beschreven zijn.

1.3 Interbestuurlijk toezicht (IBT) op de zorgplicht

Nu de definitie van het in stand houden van een bibliotheek meer kwalitatief van aard is geworden en geen concretisering van criteria in een AmvB volgt, heeft dit gevolgen voor het IBT. De inhoud van het meerjarenplan wordt nóg belangrijker. Hier is het wachten op de AMvB. De conceptversie wordt door internetconsultatie voorgelegd aan de stelselpartners. Het gaat dus nog maanden duren voordat de criteria vast staan.

2 Stand van zaken overige beleidskaders en ontwikkelingen

- Het [bibliotheekconvenant 2024-2027](#) is inmiddels uitgewerkt in een landelijke [Netwerkgenda](#). Bibliotheekconvenant en Netwerkgenda zijn beide mede ondertekend door IPO, VNG en Samenwerkende POI's Nederland.
- Samenwerkende Gelderse Bibliotheken (SGB) heeft, met ondersteuning van Rijnbrink, het **Netwerkplan Gelders Bibliotheeknetwerk** opgesteld. Dit is een vertaling van de landelijke ambities naar het Gelderse bibliotheeknetwerk. Dit netwerkplan is ter informatie als bijlage 4 bijgevoegd.
- De VNG bereidt een **handreiking voor gemeenten** voor. In die handreiking zal het concept normenkader² van VOB en VNG verwerkt worden. Niet als norm maar als streefwaarde of richtlijn. Publicatie is uitgesteld in afwachting van meer duidelijkheid over de wettekst en AmvB.
- Als de wettekst en de inhoud van de AmvB vast staan, wordt een **landelijk bestuursakkoord** van alle stelselpartners opgesteld. Het akkoord wordt gebruikt om afspraken te maken over onderwerpen die niet in door de gewijzigde wet worden afgedekt.

² Het concept normenkader beschrijft landelijke minimumnormen (inhoud, aanwezigheid, bekostiging, openingstijden) en een groeipad. Het normenkader is geen onderdeel van de wet. De tekst is met u gedeeld als vergaderstuk bij de vergadering van juni 2025.